

Чабырбах түһүлгэтэ

Чабырбах – саха уус-уран тылын көрүнгүн быһыытынан биллэр. Кэлинги кэмгэ арыый да күлүккэ хаалан, улахан болбомто ууруллубат да курдук буолла. Төрөөбүт тыл, сурук-бичик күнүгэр “Арчы дьизэтэ,” АТ “АРКТИКА” уонна Култуура, ускуустуба колледжа кыттыһан “Уран тыл” чабырбахсыттар күрэхтэһиилэрин тэрийэн ыыттылар.

Тэрээһин агаардас күрэх эрэ быһыытынан буолбакка, урут чабырбахха ыытыллыбыт араас тэрээһини билиһиннэрэн, анал хомурунньуктар тахсалларын, чабырбахсыттары үйэтити уонна үлэ уопутун туһунан кэпсэтии сиэринэн барда. Чабырбабы саха үгэһин быһыытынан чинчийбит учуонай В.А. Ноговицын үлэлэрин кини огдообото Л.В. Ноговицына кыттааччыларга бэлэхтээтэ, анал бириис туруорда.

Дьүүлүүр сүбэҕэ култуура үлэһиттэрэ, чабырбахсыттар, уһууааччылар А.А. Кардашевская, Д.М. Муксунова (Култуура уонна ускуустуба колледжын преподавателэ), Л.Е. Шишигина (Өксөкүлээх Өлөксөй аатынан киин испэсэлиһэ), А.А. Степанова, Мусукаалынай колледж преподавателэ, Н.С. Толбонова, СӨ култууратын үтүөлээх үлэһитэ, киирдилэр.

Билигин даҕаны чабырбабы ситимин быспакка сайыннарар дьон ыччакка талааннарын, дыобурдарын тиэрдэ сылдыллар эбит. “Уран тылга” саха чабырбабын аар-саарга аатырдыбыт, Бүтүн Сойуустаабы, Саха сиригэр бэстибээллэр хас да төгүллээх лауреаттара Мария Герасимова-Сэнээрэ кыттан, олус сэргэхситтэ. Кини урукку чабырбахтары сэргэ, кэлин айбыт, аныгы олох араас көстүүтүн көрдөрөр сытыы чабырбабы толорон дьону астыннарда. Кини сүрүн бириһи ылан, Гран-при хаһайына буолла. Оттон “Тойук” ансаамбыл кыттааччыта Василиса Васильева П.Тобуруокап

“Атаскаанап арайга сылдыыта” чабырбабын толорон, чабырбах этиллэр кизбин толору көрдөрөн, лауреат аатын ылыан ылла.

Мэнэ Хангаластан А.Д. Скрябина уонна В.Е. Шишигина былыргылы чабырбахтаан, үгэһи

кытынна. Болтонго оскуолатыгар чабырбабы үөрэтии, толоруу уһун кэмгэ ситимин быспакка барара көһүннэ.

Дьүүлүүр сүбэ чабырбабы толоруу ньымаларын, ис хоһооно байыын, үгэһи тутуһууну сыаналаата. Толорооччулар саха охсор үстүрүмүөннэрин киллэрбиттэрэ, таҕастара-саптара тупсабыа сэргэхтик көһүннэ. Салай-ааччыларбыт Г.Г. Жирковаба, М.И. Монастыреваба бу сүгүкэн үлэлэрин өссө да сайыннара турдуннар дьон баҕа санаабытын этэбит. Болтонго чабырбахсыттара лауреат үрдүк аатын ылыахтарын ыллылар.

Култуура уонна ускуустуба колледжын устудьуоннара “Алаас оболоро” ансаамбылынан былыргылы чабырбабы испэктээк кизбинэн толордулар. “Аныгы дьахталлар сэттэ мэтириэттэрин” толорбуттара чабырбах сүппэт үйэлээбин көрдөрдө. Онон ансаамбыл ыччаттарга лауреат буолла. Биирдиилээн толорууга Валентина Адамова дипломант аатына ылла. АГИКИ устудьуона Виктория Иванова “Сааба Махсыымап туһунан” чабырбабынан дипломаннаата. Кэскиллээх чабырбахсыт ааты Мусукаалынай колледж устудьуона Изабелла Фомина сүктэ.

Мэнэ Хангалас улуутун Балыктаах сэлиэһиньэтигэр Анисия Скрябина уһууар “Мүчүкчээн” ансаамбыла “Оскуола олобун очурдара” дьон чабырбабынан күннээби олохторун көрдөрдө. Ансаамбыл В.А. Ноговицын Анал бириһинэн бэлиэтэннэ. Уһууааччы А.Д. Скрябина “Уран тыл” кыттааччыларыгар маастар-кылаас көрдөрдө.

Ити курдук, саха култууратын үгэс буолбут үйэттэн үйэбэ, уостан уоска түһэн, тиһиллэн кэлбит духуобунай баайа салбана, сайда турарыгар биир суолталаах тэрээһин буолла.

Надежда ТОЛБОНОВА,
Дьүүлүүр сүбэ
бэрэссэдээтэлэ.

үйэтити уонна утумнааһыны көрдөрөн дипломант буоллулар. Саамай аҕа саастаах кыттааччы – Сунтаар биллиилээх тойуксуга, С.А. Зверев-Кыыл Уола ансаамбылын кыттааччыта Е.П. Захарова Л.Попов, С.Зверев суруйбут чабырбахтары толордо. Надежда Максимова чабырбах суруйуугар холонон эрэрин биһирээн “Бэйэ айыыта” анал бириһинэн бэлиэтээтилэр. Аҕа саастаах ытык дьоммут Т.Макарова, С.Горохова, С.Куличкина, М.Слепцова чабырбабы сэнээрэллэрин көрдөрдүлэр.

Хангалас улууттан Айна Олсоева былыргы чабырбахтары ситэ-хото толорон дипломант буолла, үгэһи сөпкө утумнаан сылдыарын көрдөрдө. Литэрэтиирэ түмэлин үлэһитэ Декабрина Иванова Алампа тылларыгар чабырбахтаан, “Үгэһи тутуһу” анал ааты ылла.

Ыччаттарбыт да хаалсыбатылар, маныха уһууааччылары хайгыах, махтаныах кэрингнээхпит. Чабырбахха, саха уус-уран айымньытын дьонун көрүнгүн быһыытынан, ытыктабыллаах сыһыаны олохтообуттара көстөр. Ону таһынан, олобу кытары ситимин, сайдарын, бүгүнгү кэм уларыта турарын таба көрөн, сөпкө туһанарга уһуйаллар. “Уран тылга” кыттааччы С.А. Новгородов дойдуттан, Чурапчы Болтонготуттан, элбэх ахсааннаах араас көлүөнэ